

UCHWAŁA NR VI/68/2015
Rady Miejskiej w Bytomiu Odrzańskim
z dnia 17 września 2015 roku

w sprawie: ***przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2015-2017***

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 r. poz.594 ze zm.) oraz art.176 pkt1 i art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2015r. poz.332)

uchwała się, co następuje:

§1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017, stanowiący załącznik do uchwały.

§2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Bytomia Odrzańskiego.

§3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczącą
Rady Miejskiej
Chmielewski
Andrzej Chmielewski

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2015-2017

I. Wstęp

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza zespół planowanych działań mających na celu wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, w procesie przywracania zdolności tych rodzin do prawidłowego funkcjonowania w szczególności poprzez pracę z rodziną oraz zapewnienie pomocy w opiece i wychowaniu dzieci. Zadania realizowane w ramach programu koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie, również w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu odzyskania przez nią funkcji opiekuńczej.

Dokonujące się w Polsce zmiany, oprócz pozytywnych skutków, powodują pogłębienie wielu negatywnych zjawisk, takich jak bezrobocie, spadek dochodów ludności, brak poczucia stabilizacji życiowej i zawodowej, brak poczucia bezpieczeństwa socjalnego, poczucie osamotnienia. Czynniki te bardzo często są przyczyną zepchnięcia osób i rodzin do systemu pomocy społecznej. Problemem wiodącym, powodującym obniżenie poziomu życia rodzin jest bezrobocie. Trudności w znalezieniu pracy mają nie tylko osoby bez wykształcenia, ale również osoby wykształcone, absolwenci studiów wyższych. Długotrwałe pozostawanie bez pracy oznacza dla rodziny nie tylko drastyczne obniżenie dochodów, ale pociąga za sobą cały szereg dalszych problemów: poczucia krzywdy, frustracji, a także izolacji społecznej, pogorszenie stanu zdrowia, narastającą agresję w życiu rodzinnym i społecznym oraz wzrost zjawisk społecznie niepożądanych takich jak: alkoholizm, narkomania, zażywanie środków psychoaktywnych i inne.

Zjawiska te często prowadzą do rozpadu rodziny, a tym samym wzrostu liczby rodzin niepełnych, sierot społecznych czy też pogłębiającą bezradność rodzin w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemoc w rodzinie. Rodziny te znajdują się w kręgu zainteresowania pomocy społecznej, otrzymując wsparcie w ośrodkach pomocy społecznej, ale ze względu na ograniczenia ustawowe liczba rodzin wymagających wsparcia jest znacznie większa, bowiem zgodnie z obowiązującymi przepisami nie kwalifikują się one do świadczeń z pomocy społecznej.

Negatywne zjawiska wynikające z trudności rynku pracy, braku stabilizacji warunków życia i ich drastycznego pogarszania się, poświęcania mniejszej ilości czasu dla rodziny z powodu konieczności ciągłego poszukiwania źródeł zarobkowania (często - wyjazdy poza granice kraju) powodują wielkie zagrożenia dla rodzin i są źródłem wielu kryzysów. Dochodzi do tego redukcja szkolnych zajęć pozalekcyjnych – powoduje to konieczność organizowania opieki poza domem rodzinnym.

Z kolei brak efektywnego zorganizowania czasu wolnego jest jednym z powodów, które popychają dziecko w tzw. złe towarzystwo oraz do udziału w nieakceptowanych przez społeczeństwo formach życia.

Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci.

Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Rodzina, w pierwszej kolejności, powinna mieć możliwość samodzielnego zmierzenia się ze swymi problemami, co pozwala zwiększyć jej szansę na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz stymuluje aktywność własną, wyzwala potencjał i pozwala na uczenie się nowych umiejętności.

Pomoc powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin poprzez przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych przy wykorzystaniu własnych zasobów i możliwości oraz zasobów środowiska. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współudziału w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej. Pomoc powinna być nakierowana na wsparcie dziecka w rodzinie i w środowisku lokalnym przy wykorzystaniu grup samopomocowych, organizacji pozarządowych i innych instytucji działających na rzecz rodziny i dziecka; wsparcie instytucjonalne w sytuacji, gdy osoba, jej otoczenie, rodzina, środowisko lokalne, staje przed problemami, których samodzielnie nie potrafi rozwiązać.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2015-2017 opracowany został w związku z wejściem życie ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149 poz 887 ze. zm.).

W myśl w.w ustawy na jednostki samorządu terytorialnego nałożony został obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej. Obowiązek ten jednostki samorządu terytorialnego realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

Wszystkie działania Programu powinny być skoncentrowane na wsparciu rodziny biologicznej, a istotą działań podejmowanych winno być wspieranie, a nie zastępowanie rodziny, nauczycieli i społeczności lokalnych w rozwiązywaniu problemów rodziny na naszym terenie.

Program jest propozycją zintegrowanych i planowanych kierunków działań w odniesieniu do mieszkańców.

II.Diagnoza

Pod opieką Ośrodka Pomocy Społecznej w Bytomiu Odrzańskim w 2014 roku znajdowało się 163 rodzin, z czego 50% stanowią rodziny z dziećmi:

Liczba dzieci w rodzinie	Liczba rodzin	Liczba osób w tych rodzinach
1	23	85
2	30	126
3	13	64
4	7	43
5	4	30
6	1	9

Główną przesłanką przyznania świadczeń z pomocy społecznej jest bezrobocie. Poniższe dane przedstawiające powody przyznania pomocy społecznej dla rodzin z dziećmi przez OPS w Bytomiu Odrzańskim:

- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - 13 rodzin
- potrzeba ochrony i macierzyństwa - 37 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba - 32 rodzin
- niepełnosprawność - 46 rodzin
- bezrobocie - 106 rodzin
- ubóstwo - 107 rodzin

Ważnym instrumentem polityki edukacyjnej i integracyjnej oraz wyrównywania szans rozwojowych jest edukacja przedszkolna. Dla dzieci, których rozwój przebiega nieharmonijnie lub z opóźnieniem, wychowanie przedszkolne jest szansą na wczesne wspieranie rozwoju w sferze poznawczej, funkcjonalnej i społecznej. Opieką przedszkolną na terenie gminy objętych jest 186 dzieci. Edukacja szkolna w Gminie Bytom Odrzański realizowana jest przez Zespół Szkół w Bytomiu Odrzańskim w skład których wchodzi Szkoła Podstawowa i Gimnazjum.

Do szkoły uczęszcza: 22 dzieci do klasy „O”, 395 - do Szkoły Podstawowej, 152 – do Gimnazjum.

Wszystkie dzieci objęte wychowaniem i edukacją od przedszkola do szkoły ponadgimnazjalnej z rodzin, których dochód nie przekracza 150% kryterium dochodowego określonego ustawą o pomocy społecznej, mają możliwość korzystania z ciepłych posiłków w ramach programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie żywienia”. W 2014 roku z nieodpłatnych posiłków korzystało 100 dzieci. Gdy dochodzi do sytuacji w której rodzice zostają trwale lub czasowo pozbawieni praw rodzicielskich lub władza ta została ograniczona, sąd postanawia o ustanowieniu nad dzieckiem opieki zastępczej i umieszczeniu poza rodziną biologiczną.

III.Cele programu:

1.Cel główny: tworzenie warunków umożliwiających realizowanie spójnego systemu na rzecz wzmocnienia rodziny i opieki nad dzieckiem i rodziną.

2.Cele szczegółowe:

- 1) Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością;
- 2) Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalamie zasobów tkwiących w rodzinach;
- 3) Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży.

Zadania realizowane w ramach programu:

1.Cel szczegółowy I: Wsparcie materialne ubogich rodzin z dziećmi zagrożonych bezradnością:

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Aktywizacja zawodowa rodzin z problemem bezrobocia	OPS, PUP Nowa Sól	2015-2017
Świadczenie pomocy społecznej rodzinom, życiem w trudnych warunkach materialnych	OPS	2015-2017
Pomoc w dostępie dzieci z rodzin wieloproblemowych do przedszkoli	OPS, Urząd Miejski	2015-2017
Zapewnienie dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin posiłków w szkole, przedszkolu. Pomoc w zaopatrzeniu dzieci i młodzieży w artykuły szkolne i podręczniki	OPS, Urząd Miejski Szkoła	2015-2017
Udzielenie dzieciom i młodzieży stypendiów	Urząd Miejski	2015-2017
Współorganizowanie wypoczynku dzieciom i młodzieży z ubogich rodzin	OPS, GKRPA Urząd Miejski PCPR	2015-2017

Organizacja wypoczynku letniego w formie kolonii z programem dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym	OPS GKRPA Urząd Miejski	2015-2017
Współpraca z instytucjami i organizacjami z poza terenu gminy zajmującej się pomocą rodzinie	OPS, GKRPA, Policja, Szkoła, PCPR Nowa Sól, PUP Nowa Sól organizacje pozarządowe	2015-2017

2.Cel szczegółowy II: Wspieranie rodzin zagrożonych patologią, rodzin dysfunkcyjnych w rozwiązywaniu ich problemów życiowych oraz wzmocnienie i wyzwalanie zasobów tkwiących w rodzinie:

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym polegająca m.in. na diagnozie deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, wydolności opiekuńczo-wychowawczej, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym i rówieśniczym	OPS	2015-2017
Rozbudowa sieci poradnictwa rodzinnego oraz prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu i od innych środków psychoaktywnych	OPS, GKRPA Szkoła	2015-2017
Promocja i realizacja programów profilaktycznych, terapeutycznych, psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców i dzieci	OPS, GKRPA Szkoła	2015-2017
Zapewnienie rodzinom z problemem bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych pomocy asystenta rodziny	OPS	2015-2017
Działania korekcyjno-edukacyjne mające na celu ograniczenie przemocy w rodzinie skierowane do potencjalnych sprawców przemocy w rodzinie	OPS PCPR Nowa Sól organizacje pozarządowe	2015-2017
Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez rozwój placówek wsparcia dziennego oraz poprzez sport, rekreację, kulturę	OPS, Szkoła Biblioteka Dom Kultury	2015-2017
Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, przestępczości i uzależnieniom wśród dzieci i młodzieży	OPS, Policja Szkoła, GKRPA	2015-2017
Współpraca z podmiotami pracującymi na rzecz rodzin z poza terenu gminy w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny	OPS, GKRPA, Policja, Szkoła, PCPR Nowa Sól PUP Nowa Sól organizacje pozarządowe	2015-2017

3. Cel szczegółowy III: Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży:

ZADANIA	REALIZATORZY/ PARTNERZY	PLANOWANY TERMIN REALIZACJI
Współpraca ze szkołami w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych	Szkoła, OPS	2015-2017
Wspieranie dzieci z rodzin nie posiadających możliwości finansowych w rozwijaniu uzdolnień	Gmina, Szkoła, OPS	2015-2017
Rozwój i wzbogacenie istniejących programów profilaktycznych i edukacyjnych	Szkoła, Policja, Urząd Miejski, OPS	2015-2017
Promowanie aktywności młodego pokolenia, poprzez wspieranie idei wolontariatu	Szkoła, OPS	2015-2017
Organizowanie zajęć pozaszkolnych i pozalekcyjnych	Szkoła, OPS	2015-2017
Uświadamianie rodzicom i opiekunom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży	Szkoła, Biblioteka, OPS	2015-2017

IV. Sposób kontroli realizacji programu:

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Burmistrz przedstawia Radzie Miejskiej sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.
2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa a art.187 ust.3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

V. Zakończenie:

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie sprzyjających warunków dla poprawy życia rodzin i dzieci. Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu będą włączone instytucje, placówki i organizacje pozarządowe, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę. Efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, poczucie bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla dziecka i rodziny.